

INVESTIGAȚIE

Opacitate și deficiențe tehnice în procedurile de achiziție publică de laptopuri și imprimante la Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldovei

Ciolac Valeria, expertă

Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI

Introducere

Această investigație este un produs al proiectului „Monitorizarea și Promovarea Transparenței Achizițiilor Publice în Sectorul Asistenței Sociale din Republica Moldova”, desfășurat de Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI, în calitate de beneficiar de sub-grant al proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Proiectul este implementat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în colaborare cu Parteneriatul pentru Transparență (PTF). Proiectul urmărește susținerea reformelor în domeniul achizițiilor publice în Moldova, care vor spori transparența și corectitudinea achizițiilor publice prin abilitarea cetățenilor de a responsabiliza instituțiile relevante. Opiniile exprimate și responsabilitatea pentru conținutul acestui produs aparțin autorului și nu reflectă neapărat opinia IDIS „Viitorul” și a donatorului.

Activitățile de monitorizare descrise în acest articol s-au desfășurat în lunile noiembrie 2023-ianuarie 2024, concentrându-se pe două proceduri de achiziție recente (mai exact, [„Achiziționarea de calculatoare portabile \(laptopuri\)”](#) și [„Achiziționarea de imprimante multifuncționale”](#), proceduri desfășurate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova în calitate de autoritate contractantă). Echipa de monitorizare a urmărit aceste două proceduri de achiziții publice la diferite etape: începând cu etapa de planificare a achizițiilor, continuând cu etapa de elaborare a documentației de atribuire, etapa de lansare a achiziției, depunere și deschidere a ofertelor, dar și etapa de evaluare a ofertelor și atribuire a contractului. Cea mai mare atenție a fost acordată etapei de elaborare a documentației de atribuire, din considerentul prezenței unor potențiale criterii discriminatorii în caietele de sarcini aferente celor două proceduri.

La *etapa de planificare a achizițiilor*, au fost utilizate următoarele instrumente de monitorizare: au fost analizate prețurile de piață ale bunurilor planificate spre achiziționare; s-au analizat contractele de achiziții istorice și posibilele conexiuni dintre responsabilii din cadrul autorității contractante și companiile contractante; s-au analizat contractele de achiziții incluse în Planul anual de achiziții al autorității contractante.

Totodată, au fost utilizate următoarele instrumente în cadrul *etapei de elaborare a documentației de atribuire*: au fost analizate documentațiile de atribuire, caietele de sarcini cu specificații tehnice; s-au examinat eventualele depuneri de contestații asupra documentațiilor de atribuire, inclusiv pretențiile operatorilor economici. Nu în ultimul rând, în cadrul *etapei de lansare a achiziției, depunere și deschidere a ofertelor*, monitorul a apelat la următoarele metode de identificare a stegulețelor roșii: a analizat detaliat toate documentele achizițiilor; a analizat

întrebările de clarificare publicate și răspunsurile autorității contractante publicate în sistemul electronic; s-au analizat eventualele conexiuni dintre membrii grupului de lucru și fondatorii/administratorii companiilor care au depus oferte. Spre final, *etapa de evaluare a ofertelor și atribuire a contractului* a fost monitorizată prin intermediul următoarelor mecanisme: au fost verificate potențialele conflicte de interese care ar putea exista; au fost analizate eventualele contestații depuse având drept obiect anularea procedurii de achiziție.

Cum s-au desfășurat procedurile de achiziții vizate?

La data de 13 noiembrie 2023, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a publicat în sistemul autorizat MTender [anunțul de participare](#) la licitația deschisă de achiziționare a imprimantelor multifuncționale și a telefoniei IP (criteriu de atribuire: prețul ce mai scăzut). În aceeași zi, Ministerul a publicat și un al doilea [anunț de participare](#), pentru achiziționarea calculatoarelor portabile/laptopuri (criteriu de atribuire: prețul cel mai scăzut).

Vorbind despre prima procedură, Ministerul și-a exprimat intenția de a procura telefonie IP, în valoare de 92 000 MDL fără TVA, precum și imprimante funcționale, în valoare de 459 000 MDL fără TVA (valoarea estimată totală a achiziției: 551 000 MDL fără TVA). Astfel, această procedură de achiziție a fost divizată în două loturi corespunzătoare:

DENUMIREA LOTULUI : TELEFONIE IP	
Telefonie IP	
Statut	Activ
Valoarea estimată	92000 MDL
ID	b692b996-b0dc-4b23-ae42-9908aa4058d9
Informație	
DENUMIREA LOTULUI : IMPRIMANTE MULTIFUNCTIONALE	
Multifuncționale	
Statut	Activ
Valoarea estimată	459000 MDL
ID	54b7c44f-c950-4025-968d-7ada7ca3e894
Informație	

Conform anunțului de participare aferent acestei proceduri, bunurile (110 telefoane și 10 imprimante), urmează a fi livrate de către Furnizor la sediul Cumpărătorului în decurs de 30 zile

lucrătoare, care curg din următoarea zi lucrătoare intrării în vigoare a Contractului. Furnizorul va asigura livrarea bunurilor în corespundere cu toate cerințele înaintate.

- 12. Termenii și condițiile de livrare:** *Bunurile vor fi livrate de către Furnizor la sediul Cumpărătorului în decurs de 30 zile lucrătoare, care curg din următoarea zi lucrătoare intrării în vigoare a Contractului. Furnizorul va asigura livrarea bunurilor în corespundere cu toate cerințele înaintate.*
- 13. Termenul de valabilitate a contractului:** *Până la îndeplinirea obligațiilor contractuale.*

Vorbind despre cea de-a doua procedură monitorizată, Ministerul și-a exprimat intenția de a procura calculatoare portabile (laptopuri) în valoare de 1 875 000 MDL fără TVA.

DESCRIERE	
ID	a75ce3f2-982d-46a9-835d-052bb6baa190
Denumirea lotului	Calculatoare portabile
Descriere	-
Statut	Procedură anulată
Valoarea estimată	1,875,000.00 MDL

LISTA POZIȚIILOR	
1. -	
CPV	30200000-1 - Echipament și accesorii pentru computer
Cantitatea	90
Unități de măsură	Bucata

Conform anunțului de participare aferent acestei proceduri, bunurile urmau a fi livrate de către Furnizor la sediul Cumpărătorului în decurs de 30 zile lucrătoare, care curg din următoarea zi lucrătoare intrării în vigoare a Contractului. Furnizorul urma să asigure livrarea bunurilor în corespundere cu toate cerințele înaintate.

- 12. Termenii și condițiile de livrare:** *Bunurile vor fi livrate de către Furnizor la sediul Cumpărătorului în decurs de 30 zile lucrătoare, care curg din următoarea zi lucrătoare intrării în vigoare a Contractului. Furnizorul va asigura livrarea bunurilor în corespundere cu toate cerințele înaintate.*
- 13. Termenul de valabilitate a contractului:** *Până la îndeplinirea obligațiilor contractuale.*

Totodată, adăugăm că ambele achiziții sunt incluse în [Planul anul de achiziții publice al Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova](#), însă pentru o perioadă diferită de timp și, anume, pentru octombrie 2023. Cu toate acestea, nicio achiziție din cele menționate

nu a văzut încă lumina zilei, una aflându-se la etapa de evaluare a ofertelor (achiziționare imprimante și telefonie IP), iar alta (achiziționare calculatoare portabile) – recent anulată.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a invocat următorul motiv legal, în conformitate cu Legea Nr. 131 din 03-07-2015, pentru anularea procedurii de achiziție publică:

“(1) Autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziții publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică, în următoarele cazuri: g) există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflându-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 7.”

Stegulete roșii la etapa de elaborare a documentației de atribuire

Conform [Legii](#) Nr. 131 din 03-07-2015 privind achizițiile publice în versiunea intrată în vigoare la data de 08.11.2023 (relevantă pentru perioada desfășurării procedurii de achiziție monitorizată), termenii minimi de primire/depunere a cererilor de participare și a ofertelor pentru procedurile de achiziții publice de tip licitație deschisă sunt de 20 zile, pentru procedurile ale căror valoare estimată fără TVA nu depășește 2 300 000 MDL.

Licitație deschisă:

- Bunuri și servicii - 20 zile < 2 300 000 ≥ 35 zile;
- Lucrări – 20 < 90 000 000 ≥ 35 zile;
- Servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în anexa nr. 2 la Legea 131/2015 privind achizițiile publice - 20 zile < 13 000 000 ≥ 35 zile.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a respectat aceste termene, pentru ambele achiziții monitorizate.

Cu toate acestea, semne de întrebare apar în raport cu documentațiile de atribuire aferente celor două proceduri.

Vorbind despre prima procedură (imprimante multifuncționale și telefonie IP), un steguleț roșu ce necesită a fi analizat mai detaliat este faptul că documentația de atribuire aferentă acesteia (mai cu seamă, specificațiile tehnice), conține criterii înguste, care par a fi ajustate la un singur producător & vânzător. Mai exact, autoritatea contractantă solicită imprimante multifuncționale care să aibă o capacitate DADF de 250 file, first-copy-out-time de maxim 3 secunde, grosimea hârtiei de minim 52-300 gsm, conectivitate de tip Ethernet 10/100/1000 Base-T și alți parametri similari.

În urma unei cercetări aprofundate, echipa ADO Lex XXI a descoperit că aceste specificații tehnice descriu în detaliu parametrii imprimantei [Xerox® VersaLink® C7130](#). Menționăm că art. 37, alineatul (6) al Legii 131/2015 interzice, expres, această practică: „Specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiță sau un tip de bunuri, de lucrări și de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret. În cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerințelor față de achiziție, iar o astfel de referință este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele „sau echivalentul”.”

În tabelul de mai jos, vă invităm să vizualizați și înțelegeți unele dintre aceste asemănări izbitoare.

 criterii	Specificatii Xerox® VersaLink® C7130 MFP	Specificații solicitate
<i>1. Tehnologie de imprimare/copiere/scanare</i>	Laser	Laser
<i>2. Formate de hârtie suportate</i>	A4, A3, A5	A4, A3, A5
<i>3. Utilizare lunară recomandată</i>	Până la 129 000 pagini / lună	Minim 128 000 pagini / lună
<i>4. Viteza</i>	30ppm (A4). 17 ppm (A3)	30ppm (A4). 17 ppm (A3)
<i>5. Memorie (RAM)</i>	4 GB	Minim 4 GB
<i>6. Conectivitate</i>	Ethernet 10/100/1000 Base-T, High-speed USB 2.0 direct print	Ethernet 10/100/1000 Base-T, High-speed USB 2.0 direct print
<i>7. Capacitate totală de hârtie</i>	4 tăvi, 2080 coli + bypass 100 coli	Minim 4 tăvi, 2050 coli + bypass 100 coli
<i>8. Ecran tactil</i>	Ecran tactil color de 7 inchi	Touch screen de min. 7” color
<i>9. Rezoluție copiere</i>	600 x 600 dpi	Minim 600 x 600 dpi
<i>10. Mărire/Reducere</i>	25%-400% cu pasul de 1%	25%-400% cu pasul de 1%
<i>11. Timpul de primă copie (maxim)</i>	Max. 4.4 sec. Black-white / 6.7 sec. Color	max.4.5 sec. Black-white/ 6.8 sec. Color
<i>12. Rezoluție imprimare</i>	1200 x 1200 dpi (dots per inch)	Minim 1200x1200 dpi
<i>13. Duplex</i>	Automat	Automat
<i>14. Grosimea hârtiei</i>	min: 60-256 gsm	Minim: 52-256 gsm
<i>15. Limbaje de imprimare</i>	PCL5, PCL6, PostScript, imprimare directă PDF, JPEG, TIFF, PS, XPS și PC.	PCL5, PCL6, PostScript, imprimare directă PDF, JPEG, TIFF, PS, XPS, PCL.
<i>16. Rezoluție scanare</i>	600x600 dpi	Minim 600x600 dpi

17. Scanare duplex automat	Da	Da
18. Scanare către rețea, e-mail, USB	Da	Da
19. Conectivitate	<ul style="list-style-type: none"> ● Ethernet 10/100/1000 Base-T ● Conexiune USB 2.0 de mare viteză pentru imprimare directă ● Wi-Fi (opțional) ● Conexiune directă la rețea prin intermediul serverului de imprimare încorporat 	Ethernet; Wi-fi; USB 2.0
20. Capacitate tavă de hârtie	min. 250 coli 80gsm	Minim 250 coli 80gsm
21. Utilizare lunară recomandată	7000 copii	minim 5000-7000 copii

La aceste constatări a ajuns și unul dintre operatorii economici, care a publicat un comentariu în Mtender, la data de 29 noiembrie 2023, acuzând autoritatea contractantă de specificații tehnice înguste, ori „nu există dispozitive de la alți producători cu acest set de valori”. La acest comentariu, Ministerul a răspuns generic, menționând că specificațiile tehnice au fost actualizate.

Data publicării: 29.11.2023 09:26

Subiectul clarificării: Xerox® VersaLink® C7130

Clarificarea solicitată: Specificațiile tehnice descriu în detaliu parametrii MFP Xerox® VersaLink® C7130 <https://www.office.xerox.com/latest/VC7SS-02U.pdf>, până la valorile tipice pentru acest dispozitiv de casetă de hârtie volume, capacitatea ADF, viteza primei copii de ieșire mai mică decât prima imprimare, volumul de toner, grosimea hârtiei, resursele maxime și alți parametri. Credeți că specificațiile tehnice au tăcut doar modest despre numele vânzătorului și modelul exact, deoarece Nu există dispozitive de la alți producători cu acest set de valori. Vă rugăm să modificați cerințele tehnice pentru a putea furniza echipamente de la alți producători.

29.11.2023 10:49
Răspuns la clarificare: Specificatiile tehnice au fost actualizate. D-stră aveti posibilitatea sa propuneti echipament cu parametrii analogici celor specificate în cerintele tehnice. O zi bună.

În urma unei analize efectuate de către echipa ADO Lex XXI, constatăm că specificațiile tehnice au fost, într-adevăr, actualizate la data de 25 noiembrie 2023. Astfel, a fost adăugată fraza „conform specificațiilor de mai jos sau analogic”.

Tip: Aparat multifuncțional laser, pentru tipărire/copiere (Alb-negru/Color) și scanare (color) conform specificațiilor de mai jos sau analogic.

Cu toate acestea, fraza dată nu anulează realitatea unor specificații tehnice foarte înguste, pentru care nu prea funcționează ideea de “parametri analogici”. Spre exemplu, de vreme ce se cere clar o capacitate totală a tăvii de hârtie de minim 4 tăvi, 2050 coli + bypass 100 coli, furnizorii ce dețin imprimante cu o capacitate de 2 tăvi, ori 1500 coli, sunt automat puși în imposibilitatea de a oferi parametri echivalenți adecvați.

Menționăm că, pe marginea acestei proceduri de achiziție, au intervenit cu întrebări de clarificare nouă operatori economici. Acest număr mare de întrebări de clarificare este un alt steguleț roșu, ce ar putea indica faptul că documentația de atribuire a fost elaborată necalitativ, în grabă etc.

La lotul pe imprimante aferent acestei proceduri de achiziție a participat o singură companie, Aproservice-X, cu o ofertă de 439 000 MDL fără TVA. Pe pagina web a companiei producătoare de imprimante [XEROX](#), aflăm că Aproservice-X este partener premium și partener de service autorizat de XEROX în Moldova, al cărui activitate principală este distribuția, întreținerea și deservirea echipamentelor de marcă XEROX și a soluțiilor software.

Acest lucru este confirmat și de o scrisoare semnată de către reprezentanții XEROX, datată anului 2022 și atașată dosarului de concurs depus de către Aproservice-X.

Examinând unicul dosarul de concurs depus, am constat că oferta tehnică depusă de către compania Aproservice-X confirmă suspiciunile noastre și a operatorului economic care și-a expus presupunerile în platforma Mtender, propunând Ministerului spre achiziționare... imprimante Xerox Versalink C7130.

Anexa nr. 22
la Documentația standard nr. MTender ID
ocds-b3wdp1-MD-1699897872083
din 13/11/2023

Specificații tehnice

Numărul procedurii de achiziție la Documentația standard nr. ocds-b3wdp1-MD-1699897872083 din 13/11/2023							
Obiectul achiziției: Imprimante multifuncționale și telefonie IP							
		Denumirea modelului bunului/serviciului	Țara de origine	Producătorul	Specificarea tehnică deplină solicitată de către autoritatea contractantă	Specificarea tehnică deplină propusă de către ofertant	Standarde de referință
1	2		3	4	5	6	7
Lotul nr.2 Imprimantă multifuncțională							
2.1	Xerox Versalink C7130	Imprimantă Multifunc.	Olanda/ Vietnam	Xerox	Conform caietului de sarcini	Tip: Aparat multifuncțional laser, pentru imprimare/copiere (Alb-negru/Color) și scanare (color). Mărime foi A4, A3, A5. Viteză: 30ppm (A4). 17 ppm (A3) Utilizare lunară recomandată 7000 copii Volum lunar: 129,000 pagini Memorie: 4 GB CPU 1.05 GHz, Dual-Core Conexiuni Ethernet 10/100/1000 Base-T, High-speed USB 2.0 direct print; Capacitate totală tăvi 4 tăvi, 2080 coli + bypass 100 coli. Ecran: Touch screen de min. 7" color Tip hârtie: Hârtie, plicuri, etichete, transparente Specificații Copiere Rezoluție copiere: minim 600 x 600 dpi Document scanner Platen Duplex Automatic Document Feeder (DADF) 130-sheet capacity;	MAF

Digitally signed by Acristiniu Tudor
Date: 2023.12.06 16:15:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Astfel, prin aceste specificații tehnice înguste, din intenție ori din întâmplare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a favorizat compania Aproservice-X, îngrijind accesul altor operatori economici să își propună produsele ce corespund altor branduri (HP, Canon, Epson, Samsung, Panasonic etc) spre vânzare. Dintre mărcile menționate, nu par să existe imprimante care corespund exact tuturor parametrilor specificațiilor furnizate. Unica marcă ce corespunde aproximativ acestor parametri este XEROX, iar principala companie autorizată să comercializeze produsele XEROX în Moldova este nimeni alta decât unica companie ce a participat la licitație: Aproservice-X.

Cel de-al doilea lot din cadrul acestei licitații (telefonie IP) nu pare să ridice niciun semn de întrebare. La acest lot, a depus oferte un singur operator economic (BTS PRO), la un preț de 75 000 MDL fără TVA, cu 17 000 MDL mai puțin decât valoarea estimată pentru acest lot.

Și a doua procedură de achiziții monitorizată (achiziționarea de calculatoare portabile) înregistrează aceleași deficiențe în materie de specificații tehnice înguste. În raport cu această procedură de achiziție, mai mulți operatori economici și-au expus presupunerile că specificațiile procesorului solicitate corespund în totalitate platformei [Intel Core i7-1270P](#).

Conform operatorilor economici, această specificație tehnică contravine prevederilor Legii 131/2015 (articolul 7, punctul h) din punctul de vedere al asigurării dreptului egal al tuturor participanților și producătorilor de a participa la licitație, deoarece se exclude posibilitatea de a oferi laptopuri pe platforma AMD, care sunt mai productive, mai ieftine și au o autonomie mai mare a bateriei. La acest comentariu, autoritatea contractantă a răspuns prompt, comunicând că a modificat caietul de sarcini.

Cu toate acestea, realitatea pare să fi fost alta:

Data publicării:	15.11.2023 17:16
Subiectul clarificării:	Răspunsuri (15 nov 2023, 16:55-16:56)
Clarificarea solicitată:	Îmi pare rău, dar dacă vă uitați la așa-zisele dumneavoastră modificări, veți constata că nu există niciun răspuns la întrebările adresate. Vă rugăm să faceți acest lucru, în caz contrar va fi depusă o contestație cu pretențiile corespunzătoare și va fi 100% probabil să fie acceptată.
15.11.2023 17:58	Răspuns la clarificare: Bună seara, dumneavoastră aveți posibilitatea de a depune oferta comercială analogic specificațiilor tehnice din Caietul de Sarcini. Grupul de lucru va examina oferta și va decide.

Menționăm că, la fel ca și în cazul procedurii de achiziție analizate mai sus, pe marginea acestei proceduri au intervenit cu întrebări de clarificare foarte mulți operatori economici. Acest număr mare de întrebări de clarificare (21 la număr) este un steguleț roșu, ce ar putea indica faptul că documentația de atribuire a fost elaborată necalitativ, în grabă etc.

La mijlocul lunii noiembrie 2023, unul dintre operatorii economici a depus o contestație (contestația cu numărul 02/921/23 din 21/11/2023 depusă de FORS-COMPUTER SRL).

Motivul invocat de către operatorul economic este următorul:

In urma examinării cerințelor licitației și a specificațiilor tehnice pentru echipamentele ce urmează a fi achiziționate, considerăm că cerințele în ansamblu pentru echipamente limitează posibilitatea tuturor părților interesate de a participa la licitație, se exclude furnizarea de notebook-uri de ultimă generație și nu se permite de

1

a ofertă o soluție optima din punct de vedere tehnic și preț, ceea ce, prin urmare, încalcă prevederile art. 7, lit. a), b), c), g), h), i) și art. 37, alin. 6) și 9) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015

Poziția autorității contractante este însumată în paragraful de mai jos:

Ministerul a ținut cont de prevederile art. 36 din Legea 131/2015 care menționează că „specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiță sau un tip de bunuri, de lucrări și de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret. În cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerințelor față de achiziție, iar o astfel de referință este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele „sau echivalentul””, caietul de sarcini a fost elaborat conform criteriile de cerințe minime pentru parametrii tehnici ai calculatoarelor portabile.

În timp ce această contestație se afla sub examinarea ANSC, la 11 decembrie 2023, autoritatea contractantă a anulat această procedură de achiziții, din următorul motiv:

Motivul anulării	Articolul 71. Anularea procedurii de achiziție publică (1) Autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziții publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică, în următoarele cazuri: g) există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflându-se în imposibilitate a de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 7.
Data anulării	11 dec 2023, 12:01

La scurt timp după anularea procedurii (13 decembrie 2023), Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a emis o decizie în privința contestației vizate, și anume:

Se respinge ca rămasă fără obiect contestația nr. 02/921/23 din 21.11.2023, depusă de către „FORS-Computer” SRL, pe marginea documentației de atribuire a procedurii de achiziție publică nr. MD-1699888625915, privind achiziția „Calculatoare portabile (Laptopuri)”, inițiată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.

Astfel, fiindcă actul autorității contractante atacat este documentația de atribuire, și fiindcă Ministerul s-a autosesizat și a anulat procedura de atribuire la data de 11 decembrie 2023, documentația de atribuire nu mai produce efecte juridice și contestația a fost respinsă ca rămasă fără obiect.

Prin intermediul cererii de acces la informație nr. 01 din 20.11.2023, reprezentanții Asociației pentru Drepturile Omului Lex XXI au încercat să afle poziția Ministerul vis-à-vis procedurile de achiziții monitorizate, solicitând un răspuns la întrebări precum:

Către: Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Str. Vasile Alecsandri, 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel.: 022 804 403
E-mail: secretariat@social.gov.md

CERERE DE ACCES LA INFORMAȚIE

Conform Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație, solicit respectuos obținerea următoarelor informații de interes public:

1. A fost sau nu caietul de sarcini aferent procedurii de achiziție publică cu ID-ul ocds-b3wdp1-MD-1699888625915 coordonat cu Agenția de Guvernare Electronică? Dacă da, cum se explică multiplele erori tehnice din cadrul acestuia, în conformitate cu reclamațiile operatorilor economici participanți la tender?
2. În raport cu aceeași procedură de achiziție publică, la data de 14 noiembrie 2023, unul dintre operatorii economici a comentat pe platforma Mtender: "Încălcați prevederile Legii 131/2015 din punct de vedere al asigurării dreptului egal al tuturor participanților și producătorilor de a participa la licitație, deoarece excludeți posibilitatea de a oferi laptopuri pe platforma AMD, care sunt mai productive, mai ieftine și au o autonomie mai mare a bateriei." Deși ați menționat în rubrica "clarificări" că ați modificat caietul de sarcini, acesta nu a fost modificat. Cum explicați această neconcordanță?

La data de 30 noiembrie 2023, Ministerul Muncii și Protecției Sociale ne-a expediat scrisoarea cu numărul 19/4889, la care nu a oferit absolut niciun răspuns specific în raport cu întrebările acordate.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (în continuare - Ministerul) a examinat cererile cu nr. 1-5 din 20.11.2023 cu privire la furnizarea unor informații legate de activitatea și achizițiile instituției, precum și activitatea instituțiilor din subordine și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Misiunea și activitatea Ministerului, precum și lista instituțiilor din subordinea instituției sunt reglementate de Hotărârea de Guvern nr. 149/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și de Legea asistenței sociale nr.547/2003, modificată prin Legea nr. 256/2023 pentru modificarea unor acte normative (reforma sistemului de asistență socială „Restart”) referindu-ne la agențiile teritoriale și structurile teritoriale de asistență socială.

Bugetul Ministerului este stabilit de Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022 (Anexele nr. 3.1, 3.2, și 4) și se execută în conformitate cu prevederile acesteia.

Informațiile de interes public, precum rapoartele de implementare a proiectelor, strategiilor, programelor etc. sunt publicate pe pagina web oficială a instituției: www.social.gov.md. Aceste informații se actualizează în mod sistematic, prin urmare actualitatea lor este incontestabilă.

Cât privește achizițiile efectuate de Minister, informațiile relevante la acest subiect sunt publice și pot fi verificate pe pagina web oficială a Agenției Achiziții Publice: www.tender.gov.md. Menționăm că mentenanța și asigurare bunei funcționări a paginii web respective este asigurată de către Agenția Achiziții Publice. Totodată, în cadrul Ministerului funcționează Comisia de achiziții care are competența de a evalua ofertele prezentate de către operatorii economici de pe piață.

Totodată, planurile de achiziții, rapoartele privind monitorizarea contractelor de achiziții publice etc., sunt publicate pe pagina web oficială a instituției: www.social.gov.md.

Concluzii și recomandări în raport cu procedurile de achiziție vizate

Concluzii:

1. Documentațiile de atribuire pentru procedurile de achiziție monitorizate, în special specificațiile tehnice ale acestora, par a fi extrem de înguste și ajustate la anumiți producători & vânzători din Republica Moldova. Menționăm că art. 37, alineatul (6) al Legii 131/2015 interzice, expres, această practică: „Specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiță sau un tip de bunuri, de lucrări și de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret. În cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerințelor față de achiziție, iar o astfel de referință este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele „sau echivalentul”.”
2. Pe marginea ambelor proceduri de achiziție au intervenit cu întrebări de clarificare foarte mulți operatori economici. Acest număr mare de întrebări de clarificare este un steguleț roșu, ce ar putea indica faptul că documentația de atribuire a fost elaborată necalitativ, în grabă etc.
3. Contestarea documentației de atribuire pe marginea specificațiilor tehnice ale procedurii privind [„Achiziționarea de calculatoare portabile \(laptopuri\)”](#) este un alt steguleț roșu. Cu toate acestea, Ministerul s-a autosesizat și a anulat procedura de atribuire vizată la data de 11 decembrie 2023.
4. Răspunsurile furnizate de autoritatea contractantă către comentariile operatorilor economici nu au disipat toate îngrijorările legate de corectitudinea și legalitatea procedurilor.

Recomandări:

1. Pe viitor, autoritatea contractantă ar trebui să fie mai atentă la elaborarea specificațiilor tehnice aferente procedurilor sale de achiziții, asigurându-se că acestea sunt formulate în mod obiectiv și nu favorizează niciun produs sau brand în detrimentul altuia.
2. Este esențial ca autoritatea contractantă să respecte principiul de egalitate de tratament în toate etapele procedurilor de achiziție publică, în conformitate cu prevederile Legii 131/2015 (articolul 7, punctul h).
3. Se recomandă ca autoritatea contractantă să fie mai receptivă la feedback-ul și preocupările exprimate de către operatorii economici și alte părți interesate, luând măsurile corespunzătoare pentru a remedia deficiențele identificate în documentațiile de atribuire.